

nov. Z mestom podpredsedništva je namreč združena lepa plača.

V **Kamniku** je pri občinskih volitvah zmagala v III. razredu katoliško-narodna, v drugem in prvem razredu pa slovensko-liberalna stranka.

V **Trutnovem na Češkem** ondotni Čehi, ki so v mestu v manjšini, niso varni pred napadi Nemcev. Vodja Čehov dr. Škarda se je vsled tega obrnil do namestniškega podpredsednika dvornega svetnika Dörfla, naj ukrene, da bodo Čehi lahko varno živeli.

Italijani v Istri so sicer v manjšini, vendar se vedejo kakor edini gospodarji Istre. Da so se laški poslanci vrnili v istrski deželni zbor, jim je vlada dovolila, da bo deželni zbor zopet zboroval v Pulju, kjer fakinaža napada slovanske poslance. Toda Italijanom še to ni dovolj, sedaj hočejo tudi, da se Pulj proglašajo glavnim mestom Istre.

Avstrijski socialdemokrati bodo imeli dne 29. septem. t. l. strankarski shod. Spored shoda je že naznanjen.

Slovaki na Ogerskem se bodo letos, kakor smo že omenili, udeležili volitev v državni zbor. Njihov pogumni in samozavestni nastop so sedaj začeli tudi Madžari upoštevati, ki so se prej le smehljali vsem političnim korakom Slovakov. Madžarsko časopisje se na dolgo in široko bavi s programom slovaške narodne stranke.

Franc Crispi, ki je v italijanski politiki igral veliko ulogo, je dne 11. avgusta v Neapelju umrl. Crispi je jako dolgo in silno težko umiral. Bil je voditelj protipapeške politike.

Shod brez govornikov. Češka kmetiška stranka je sklicala shod v mesto Kralovice. Vse je bilo lepo pripravljeno, poslušalci so se razpostavili po dvorani, a govornikov, ki so bili naročeni iz Prage, ni bilo.

Benedke — vojna luka? Italijanski listi vedo poročati, da namerava italijanski minister za mornarico predložiti svetu za državno obrambo načrt, po katerem naj bi se spremenile Benedke v vojno luko. Nadalje pišejo ti italijanski listi, da so Benedke »zanemarjene«, t. j. da so tamošnje lagune in kanali napolnjeni z blatom, ter da se jih že od leta 1866. ni več trebilo, to pa baje radi neke pogodbe z Avstrijo, vsled katere ne sme Italija ob Adriji delati nikakih utrd. Vse to tako zveni, kakor da je obrnjeno proti naši državi in res, laški listi pišejo, da je še jedina zaslonba trozvezne politike v italijanskem ministerstvu glavni državni tajnik Malvano, ki pa kmalu odpade, ker je nasprotna stranka čedalje močnejša. — Hočemo torej videti, kaj se izkuha.

Vojska v Južni Afriki. Izguba, ki jo steje angleška armada na južno-afriškem bojnem polju, znaša do konca julija 71.383 mož. Izmed teh je bilo ubitih dosedaj 392 angleških oficirjev (častnikov) in 4082 mož. Kot nerabnih se je moralo vrniti na Angleško 2270 častnikov in 51.228 mož.

Dopisi.

Iz ptujške okolice. (Ptujski Psihofag.) Drugo leto teče, odkar je prišel na svet Psihofag, brat onega, ki je bralcem Mohorjevih knjig dobro znan, kako je preslepil Ivana in Nežo, jima vzel zakonsko ljubezen in srečo. Znano je tudi, kako mu je pri tem Želodčeva Urša pomagala.

Ptujski Psihofagos pa ima namen, Slovencem vzeti njih narodnost in vero. Pa da bi jih mogel lažje preslečiti, ravnal se je po izgledu svojega brata. Izbral si je namreč na stotine Želodčevih Urš na pomoč in to so nemškutarški kramarji, kateri so ga na vso moč razširjevali. Ko je začel ta Psihofagos izhajati, bil je poln prilizljivih besed in se delal svetega, kakor kak angelj. Pisal je, da ni liberalen in ne klerikalen. Posebno veselje tega Psihofagosa je, če le more kakega duhovnika ali kakega slovenskega narodnjaka

v svojih dopisih omazati. V svojih grdih predalih ne zna skoraj druga pisati, kakor da napada slovenske časopise, kateri so v katoliškem duhu pisani. To namreč ta Psihofagos dobro ve, če naredi kmete sovražnike slovenskih katoliških časnikov in duhovnikov, potem postanejo tudi sovražniki svete vere in mile slovenske domovine.

Posebno napada slovenske advokate, kako derejo kmeta. Pa ta neumni Prihofagos misli, da nemški doktorji zastoj kmetom pomagajo pri pravadah. Toda, kdo se več tožuje kakor brezverni ošabni liberalci? Pošten človek se gotovo vsake pravde izogiblje.

Zgodilo se je tudi v naši fari, da je prevzel sin po očetu lepo urejeno in brez dolgov kmetško posestvo. Pa ker je bil ošaben in brezveren, je spodil najprej svojega očeta čez domači prag. Toževal se je zmirom s svojim očetom po krivici in tudi z vso žlahto in sosedi tako dolgo, da je bila cela kmetija zadolžena. In kmetija je bila pod nemškim doktorjem prodana. Takih slučajev se dogodi več po naši slovenski zemlji in potem lahko vsak človek, kateri ima le malo pameti, razume, kdo je temu kriv ali advokati ali tožiteljeva ošabna glava.

Ptujski Psihofagos zagovarja in hvali nemškutarške kramarje, ker mu je to dolžnost, ker je od njih ustanovljen. Prilizuje se le kmetom za to, ker so kramarji odvisni od kmeta, sicer pa divja čez vse, kar je le kaj na škodo kramarjem, čeravno bi koristilo to kmetom.

Posebno ves zelen je ta Psihofagos od jeze, ko je začel »Naš Dom« v veliki množini zahajati med kmete, ker ta list odkriva njegove zvižaje. Sicer pa se ne jezi zastoj, ker so se začele našim ljudem oči odpirati in ima že 4000 naročnikov manje, ko izhaja »Naš Dom«. Da bi si Psihofagos vsaj nekaj ohladil jeze, izmislil je »Našemu Domu« ime »fihpos«. Ker mu je pa »Naš Dom« mirno povedal, da mu je prav, da si je ta teliček ravno njega za »fihpos« izbral, je Psihofagos kar sikal od jeze kakor gad ter v svoji lažnjivosti pisal, da se »Naš Dom« jezi, da mu je to ime izmislil Psihofagos. Piše dalje, da mu je to ime izmislil neki kmet, ki je hotel gnati kravo in tele na sejem, pa mu je njegov fant namesto »fihposa« prinesel »Naš Dom«. Mi pa vemo, da za tem kmetom tiči kak nemškutarški kramarček in za teletom Psihofagos sam. — Slovenski kmetje, koliko še vas je, ki čitate Psihofagosa, odprite vendar enkrat oči, in spoznajte tega Psihofagosa v ovčji obleki.

Priprost fant.

Velikanedelja. (Občinske volitve.) Dne 5. t. m. so pri občinski volitvi s pomočjo posilinemških ormoških purgarjev à la Ze-inko, Bauman in drugih naši nasprotniki s par glasovi zmagali. — Znani socialdemokrat g. Meschko privlekel je vse ajzenpanarje, mej tem ko so naši najzanesljivejši volilci vsled beganja izostali. Da volijo za Velikonedeljo odbornike in župana, to važno nalogo prevzeli so sedaj ajzenpanarji in »ormoški purgarji«.

Vendar še bi nasprotniki propali, da nam niso na volišču z različnimi grožnjami zbegali par mož, da so misleči, da zmaga ni mogoča, se odstranili. — Naši inteligentni narodni krogi izostali so popolnoma. Jeden je baje rekel, ko smo poslali ponj, da ne gre, ker nima od nobenih nič. To vam je slovenska zavednost!

Povsod sodeluje izobraženstvo, da navdušuje ljudi, pomaga zbirati primerne kandidate, a pri nas?

Da sta prišla vsaj dva volilca iz teh krogov pravočasno, zmagali bi z enim glasom večine.

Tudi naši kmetje so se tako maloštevilno vdeležili volitve, da so propali celo mnogoletni zaslužni odborniki n. pr. g. Filip Hrzič, Franc Kandrič in drugi, ki so se upali potezati za razne pravice v otoku, poti itd., tako da v novem odboru ne bode

človeka, ki bi si upal zagovarjati naše pravice nasproti grajščini.

Gospod oskrbnik Flucher menda tudi ne bode mogel služiti dvema gospodom, t. j. da bi koristi občine in pa koristi grajščine zagovarjal, ker se iste dostikrat križajo. — Vendar nič ne škodi, naše ljudi bode že enkrat pamet srečala.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je ptujčevi peti. —s—

Sv. Barbara v Halozah. (Dobrodela predba.) Bralno društvo »Najprej« pri Sv. Barbari v Halozah priredi v nedeljo dne 1. sept. efektno tombolo, katere čisti dobiček je določen v nakup raznovrstne gorke obleke, ki se v obliki božičnice razdeli začetkom meseca grudna med uboge in pridne učence tukajšnje šole. Po zaključeni tomboli se vrši na senčnatem vrtu gosp. Reicher-ja koncert domačega tamburaškega in pevskega društva.

Odbor bralnega društva si usoja tem potom obrazložiti motive ali nagibe, kateri so ga nekako moralno prisilili do sklepa, da priredi tombolo v označeni namen. Evo toraj razlogov! — Vsled ogromne škode, katero je povzročila v Halozah, kjer je odvisno prebivalstvo izključno zgolj od vinogradov, trtna uš, veliko pa tudi vsled obnovitve opustošenih vinogradov, kar je Haložanu življenjski pogoj, dasi to delo zahteva visokih denarnih žrtev — je tukajšnje prebivalstvo posebno v barbarskem šolskem okolišu z malo izjemami v istini zelo ubožalo. Marsikomu neverjetno in navadne meje res presegajočo revščino nekaternikov si lahko v resnični živi sliki predočuje samo taisti, ki jo je videl na lastne oči. Ni je zakrivila, nikakor ne! morda nedelavnost ali malomarnost, marveč neugodne razmere. Zemlja je za poljske pridelke skopa in za obdelovanje nevhvaležna, le polagoma napredujoča preobrazba opustošenih gorc v nove nasade pa je zahtevala in še zahteva mnogo napora in denarnih stroškov. Dalje si služijo prebivalci svoj krajcar izključno kot dninarji, a njih mezda je ubogo nizka tako, da s tem pičlim zaslužkom jedva mogó nabaviti najpotrebniše, a pri tem tudi najubornišje hrane. Iz teh podatkov je lahko razvideti, da najrevniši starši ne morejo nikakor oblačiti svojih šolarčkov dostatno, in tako se zgodi, da taki revčki pridejo v ledeni zimi 1—2 uri daleč od mraza drgetajoč v šolo. In če si jih ogledamo, mora nam čuteče srce prekipavati sočutja; nahajajo se revčki, ki še srajčice ne glešajo, dočim je vrhnje oblačilce pri vsakem tanko, ohlapno in ga je tuintam že zob časa pregledal. Tudi z ozirom na lesenotrdno obuvalo vredni so vsega usmiljenja.

Gledé na navedene okolnosti se čuti tedaj odbor br. društva moralno poklicanega, kolikor bo moči ublažiti najhujšo bedo in to po označeni tomboli. Tekom časa do 1. sept. nabirajo se blage volje darovani dobitki ali kot taki ali pa denar za nabavo istih. Omenjeni odbor se tedaj s prijazno prošnjo obrača na vse, blizu in daleč ali kjerkoli se nahajajoče blagodušne prijatelje šolske mladine, da isti blagohotno posežejo v »aržet« ter prispevajo tako ali drugače, da se odborov karitativni namen obnese povoljno v radost in blaginjo revne dece.

Odbor pa tudi že danes razpošilja na vse vetrove slovenske domovine prijazno vabilo, da nas slavno občinstvo dne 1. sept. od blizu in daleč počasti in oveseli z mnogobrojno udeležbo.

Vrtni koncert se vrši o vsakem vremenu; kajti za slučaj, da bi morebiti hotelo vreme delati zgago, pripravi se prijazna uta za več 100 ljudij prostorna. Z vso vnemo se hoče poskrbeti tudi za to, da bo se i telesni program te slavnosti obnesel vsevprek na zadovoljnost: za všečno jelo in pilo. Na videnje tedaj!

—o.